

Cene energije: Komisija predstavlja nabor orodij za obravnavanje izjemnih razmer in njihovih učinkov*

Bruselj, 13. oktobra 2021

Komisija je danes sprejela [sporočilo o cenah energije](#), s katerim želi obravnavati izjemno poviševanje svetovnih cen energije, ki naj bi trajalo celotno zimo, ter pomagati evropskim državljanom in podjetjem. Sporočilo vključuje nabor orodij, ki jih lahko EU in njene države članice uporabijo za **obravnavo neposrednega učinka trenutnega porasta cen** in dodatno **okrepitev odpornosti na prihodnje šoke**. Kratkoročni nacionalni ukrepi vključujejo nujno dohodkovno podporo gospodinjstvom, državno pomoč za podjetja in ciljno znižanje davkov. Komisija bo prav tako podpirala naložbe v energijo iz obnovljivih virov in energijsko učinkovitost, preučila možne ukrepe v zvezi s shranjevanjem energije in kupovanjem rezervnih zalog plina ter ocenila trenutno zasnovo trga z električno energijo.

Evropska komisarka za energijo Kadri **Simson** je ob predstavitvi nabora orodij povedala: „*Porast svetovnih cen energije je resna skrb za EU. V času, ko se končuje pandemija in začenja gospodarsko okrevanje, je pomembno, da zaščitimo ranljive odjemalce in podpremo evropska podjetja. Komisija pomaga državam članicam pri sprejemanju takojšnjih ukrepov za zmanjšanje vpliva rastočih cen na gospodinjstva in podjetja to zimo. Hkrati pa skušamo opredeliti druge srednjeročne ukrepe za zagotovitev, da bo naš energetski sistem bolj odporen in prožen ter se bo med prehodom zmožen odzvati na prihodnje nestanovitnosti cen. Trenutne razmere so izjemne in notranji trg energije nam že 20 let dobro služi. Vendar pa moramo zagotoviti, da bo tako tudi v prihodnje, in sicer z uresničevanjem evropskega zelenega dogovora, povečanjem naše energetske neodvisnosti in izpolnjevanjem naših podnebnih ciljev.*“

Nabor orodij za kratkoročno in srednjeročno ukrepanje

Trenutni porast cen zahteva **hiter in usklajen odziv**. Obstoječi pravni okvir EU in njenim državam članicam omogoča, da sprejmejo ukrepe za obravnavo neposrednih učinkov na odjemalce in podjetja.

Prednost je treba dati **ciljno usmerjenim ukrepom**, ki lahko **hitro ublažijo vpliv dviga cen na ranljive odjemalce in mala podjetja**. Te ukrepe bi moralo biti mogoče spomladi, ko naj bi se razmere stabilizirale, zlahka prilagoditi. Naš dolgoročni prehod na čistejše vire energije in naložbe vanje ne bi smeli biti ovirani.

Takojšnji ukrepi za zaščito odjemalcev in podjetij:

- Zagotavljanje nujne dohodkovne podpore za energijsko revne odjemalce, na primer z boni ali delnimi plačili računov, ki se lahko krijejo s prihodki iz sistema EU za trgovanje z emisijami.
- Odobritev začasnih odlogov plačila računov.
- Vzpostavitev zaščitnih ukrepov za preprečevanje odklopov z omrežja.
- Začasna in usmerjena znižanja davčnih stopenj za ranljiva gospodinjstva.
- Zagotavljanje pomoči podjetjem ali industrijskim panogam v skladu s pravili EU o državni pomoči.
- Krepitev mednarodnega dosega na področju energije, da se zagotovi preglednost, likvidnost in prožnost mednarodnih trgov.
- Preiskava morebitnega protikonkurenčnega ravnanja na trgu energije in poziv Evropskemu organu za vrednostne papirje in trge (ESMA), naj še okrepi spremljanje razvoja na trgu ogljika.
- Omogočanje širšega dostopa do pogodb o nakupu električne energije iz obnovljivih virov in podpiranje takih pogodb s spremljajočimi ukrepi.

Prehod na čisto energijo je najboljšo zavarovanje pred cenovnimi šoki v prihodnosti in ga je treba pospešiti. EU bo še naprej razvijala učinkovit energetski sistem z visokim deležem energije iz obnovljivih virov. Cenejši obnovljivi viri energije imajo vse pomembnejšo vlogo v oskrbi električnega omrežja in določanju cene, vendar v obdobju velikega povpraševanja še vedno potrebujemo druge vire energije, vključno s plinom. Kadar se uporablja plin, ta po trenutni zasnovi trga še vedno določa

skupno ceno električne energije, saj vsi proizvajalci prejmejo enako ceno za enak proizvod – električno energijo. Obstaja splošno soglasje, da je sedanji model mejnega oblikovanja cen še vedno najučinkovitejši, vendar je potrebna nadaljnja analiza. Kriza je tudi poudarila pomen skladiščenja za dobro delovanje trga plina v EU. **EU ima trenutno skladiščne zmogljivosti za več kot 20 % svoje letne porabe plina**, vendar vse države članice nimajo skladiščnih zmogljivosti, prav tako pa imajo različne ravni uporabe in obveznosti skladiščenja.

Srednjeročni ukrepi za razogljičen in odporen energetski sistem:

- Okrepitev naložb v obnovljive vire energije, prenove in energijsko učinkovitost ter pospešitev dražb in postopkov izdaje dovoljenj za energijo iz obnovljivih virov.
- Razvoj zmogljivosti za shranjevanje energije, da se podpre vse večji delež energije iz obnovljivih virov, vključno z baterijami in vodikom.
- Poziv evropskim energetskim regulatorjem (ACER), naj preučijo koristi in slabosti obstoječe zasnove trga z električno energijo in po potrebi Komisiji predlagajo priporočila.
- Razmislek o reviziji uredbe o zanesljivosti oskrbe, da bi zagotovili učinkovitejšo skladiščenje plina v Evropi.
- Preučitev morebitnih koristi prostovoljnega skupnega javnega naročanja rezervnih zalog plina s strani držav članic.
- Vzpostavitev novih čezmejnih regionalnih skupin za tveganja v zvezi s plinom, da bi analizirale tveganja in svetovale državam članicam pri zasnovi njihovih nacionalnih preventivnih načrtov in načrtov za izredne razmere.
- Okrepitev vloge odjemalcev na trgu energije, tako da se jim omogoči, da izberejo in zamenjajo dobavitelje, proizvajajo lastno električno energijo in se pridružijo energetskim skupnostim.

Ukrepi iz nabora orodij bodo pomagali pri hitrem odzivu na trenutni porast cen energije, ki je posledica izjemnih globalnih razmer. Prav tako bodo **prispevali k cenovno dostopnemu, pravičnemu in trajnostnemu energetskemu prehodu za Evropo ter večji energetski neodvisnosti**. Naložbe v energijo iz obnovljivih virov in energijsko učinkovitost ne bodo le zmanjšale odvisnosti od uvoženih fosilnih goriv, temveč tudi zagotovile ugodnejše veleprodajne cene energije, ki bodo odpornejše na globalne motnje v oskrbi. Prehod na čisto energijo je najboljšo zavarovanje pred cenovnimi šoki v prihodnosti in ga je treba pospešiti, tudi zaradi varovanja podnebja.

Ozadje

Evropska unija se, tako kot mnoge druge regije na svetu, trenutno sooča z velikim porastom cen energije. To je predvsem posledica povečanega svetovnega povpraševanja po energiji, zlasti po plinu, v času, ko se gospodarsko okrevanje po vrhuncu pandemije COVID-19 pospešuje. Tudi evropska cena ogljika se je v letu 2021 močno zvišala, vendar manj kot cena plina. Učinek zvišanja cen plina na ceno električne energije je devetkrat večji od učinka zvišanja cen ogljika.

Komisija se je obširno posvetovala o ustreznem odzivu na trenutne razmere in je sodelovala v razpravah o tem vprašanju s poslanci Evropskega parlamenta in ministri v Svetu Evropske unije, hkrati pa se je obrnila tudi na industrijo in mednarodne dobavitelje energije. Več držav članic je že napovedalo nacionalne ukrepe za ublažitev dviga cen, druge pa od Komisije pričakujejo smernice o tem, katere ukrepe lahko sprejmejo. Nekateri mednarodni partnerji so že nakazali načrte za povečanje dobave energije v Evropo.

Danes predstavljeni nabor orodij omogoča usklajen odziv za zaščito najbolj ogroženih. Zasnovan je tako, da obravnava kratkoročne potrebe po znižanju stroškov energije za gospodinjstva in podjetja, ne da bi to srednjeročno škodovalo notranjemu trgu energije EU ali zelenemu prehodu.

Naslednji koraki

Komisarka **Simson** bo sporočilo in zbirko orodij v četrtek, 14. oktobra, predstavila poslancem Evropskega parlamenta, 26. oktobra pa ministrom za energijo. Evropski voditelji bodo nato o cenah energije razpravljali na prihodnjem zasedanju Evropskega sveta 21. in 22. oktobra. To sporočilo je prispevek Komisije k stalni razpravi med oblikovalci politik EU. Komisija bo o tej pomembni temi nadaljevala izmenjavo mnenj z nacionalnimi upravami, industrijo, skupinami odjemalcev in mednarodnimi partnerji ter se je pripravljena odzvati na morebitne dodatne zahteve držav članic.

Več informacij

[Sporočilo o cenah energije](#)

[Vprašanja in odgovori v zvezi s sporočilom o cenah energije](#)

[Informativni pregled o trgu energije EU in cenah energije](#)

[Informativni pregled o naboru orodij](#)

[Spletišče o cenah energije v EU](#)

*: updated on 13/10 - 13.15

IP/21/5204

Kontakti za stike z mediji:

[Tim McPHIE](#) (+ 32 2 295 86 02)

[Ana CRESPO PARRONDO](#) (+32 2 298 13 25)

Za vprašanja širše javnosti: [Europe Direct](#) po telefonu [00 800 67 89 10 11](#) ali [e-pošti](#)

Related media

 [Energy : overcoming dependence](#)